

Beleidsplan 2016-2021

Inleiding

De Stichting Straatpastoraat Amersfoort is opgericht in 2007. Sinds 2008 is Bernadette van Dijk als straatpastor in dienst bij de Stichting. Zij werkt in een team samen met een tweetal toegeruste vrijwilligers en sinds 2019 met Cis de Hoop als collega-straatpastor. Ad hoc doet zij met succes een beroep op andere vrijwilligers.

Missie

Wat wil Stichting Straatpastoraat Amersfoort bereiken? Zij stelt zich ten doel het aanbieden van straatpastoraat in de regio Amersfoort ten behoeve van dak- en thuislozen en van mensen die in een crisis verkeren en daarom een beroep doen op opvang en begeleiding op straat.

De stichting wil haar missie verwezenlijken door op te trekken met de mensen op straat. Daarvoor heeft de stichting een straatpastor in dienst. Zij draagt bij aan de doelstelling door een luisterend oor te bieden. Door mensen een hart onder de riem te steken. Maar vooral door de mens achter de problematiek te herkennen, en te erkennen dat ook deze mens recht heeft op een menswaardig bestaan.

De stichting weet zich verbonden met de protestants-christelijke en rooms-katholieke gemeenschappen in de regio Amersfoort.

Visie

De stichting verricht haar werkzaamheden vanuit de christelijke naastenliefde. In het gelaat van de meest kwetsbaren willen wij Christus herkennen. Daarbij staat respect voor de religieuze, levensbeschouwelijke achtergrond van ieder persoon centraal. Het pastoraat staat open voor iedere gezindte of levensovertuiging.

Structuur

De stichting heeft een bestuur. Een commissie fondswerving ontwikkelt activiteiten om de financiële basis van het werk te versterken. De straatpastor beschikt over een eigen werkruimte boven het Diaconaal Aandachtscentrum aan de Zuidsingel te Amersfoort.

Context

De gemeente Amersfoort is als centrumgemeente ook verantwoordelijk voor de opvang en begeleiding van daklozen in een aantal regiogemeenten. Dit zijn: Baarn, Bunschoten, Leusden, Nijkerk, Soest, Veenendaal en Woudenberg. Dat betekent dat wie in die gemeenten dak- of thuisloos raakt, wordt doorverwezen naar Amersfoort.

In een context die voortdurend in verandering is, waarin de mensen waar het om gaat te maken hebben met vele vormen van maatschappelijke zorg, is de straatpastor gericht op ontmoeting van mens tot mens, en op het scheppen en herstellen van verbindingen.

De economische crisis heeft tot gevolg dat veel mensen hun werk verloren hebben en in financiële problemen zijn geraakt. Sommigen komen daardoor uiteindelijk op straat terecht, ook als de economie zich alweer herstelt. Het aantal mensen op straat groeit, landelijk sinds 2009 met 70 procent.

Het is onduidelijk of die tendens zich zal doorzetten, want er is sprake van tegengestelde bewegingen. Verschillende organisaties zetten meer in op preventie. Ook ontstaan door de verlaging van de leeftijdsgrens voor seniorenwoningen meer mogelijkheden voor huisvesting van mensen die nu in de opvang zitten. Het aantal bedden in de nachtopvang wordt eveneens groter. Tegelijk wordt het aantal bedden bij GGZ Centraal afgebouwd, terwijl de ambulante zorg niet navenant opgebouwd wordt.

Ontwikkelingen

Ook de vraag naar contact met het pastoraat neemt toe. Straatpastores en vrijwilligers bereiken meer mensen, en de toenemende frequentie in de contacten verhoogt ook de intensiteit daarvan. Ontmoetingen zijn steeds vaker één op één; dat hangt ook samen met het gemeentelijk beleid om het ontstaan van hangplekken te voorkomen.

De vaste contactenkring van het straatpastoraat bestond in 2015 uit 140 mensen, van wie 15 procent vrouw. Onze medewerkers hebben samen gemiddeld 35 tot 40 gesprekken en gesprekjes per week. Sinds de start van het straatpastoraat hebben ze ongeveer 380 mensen leren kennen. Velen van hen zijn overigens door gewijzigde omstandigheden weer uit beeld: het gaat nu eenmaal om een vlottende doelgroep.

Strategie

Door presentie en interventie willen we mensen die geen eigen plek meer hebben, ontmoeten, inspireren, kracht en hoop geven. We zetten ons in om de straatpastores de mogelijkheden te bieden om de zingeving en verloren levenskracht van deze mensen te helpen hervinden. Zo willen we de mensen waar het om gaat mogelijkheden bieden om naar behoefte verloren gegane verbindingen te herstellen, of nieuwe verbindingen aan te gaan. Verbindingen met zichzelf, met concrete medemensen van vroeger en van nu, met de samenleving en haar instituties, en met God.

Dat doen we door persoonlijke aandacht, door het ontwikkelen van activiteiten op het gebied van ontmoeting en gemeenschapsvorming, door samenwerking met organisaties, kerken en maatschappelijke groepen in de regio, door het stimuleren van zelforganisatie en door zelf nieuwe initiatieven te ontplooiën.

Werkwijze en activiteiten

Presentie-benadering

Aansluiting vinden en onderzoeken wat voor de ander van betekenis kan zijn, stonden en staan nog altijd centraal voor het straatpastoraat. In de eerste jaren, en dat is nog steeds zo bij elk beginnend contact, klinkt vanuit de contacten op straat steeds door: geef ons vooral een luisterend oor.

Dat "luisterende oor" is er inmiddels twaalf jaar. De term is wat bescheiden gezien de inhoud. Presentiegericht werken behelst de gezamenlijke zoektocht naar een betekenisvolle ontmoeting of relatie. Wat er voor de ander ook aan de hand is of op het spel staat. De straatpastores luisteren, bidden, ondersteunen in lastige contacten met anderen (familie, hulpverleners, dienstverleners, instanties), motiveren, begraven, wijzen de weg, verbinden, zoeken samen naar oplossingen en organiseren die soms ook. Zie hiervoor de jaarverslagen van het Straatpastoraat Amersfoort.

Het straatpastoraat is in de stad zo een bescheiden verbinder geworden: niet een op religieuze leest geschoeide straatgemeenschap, maar veeleer een team straatpastores dat straatmensen probeert in contact te brengen met wat er in de samenleving bestaat aan verband en gemeenschap.

Werkvormen, waarden en doelen

Al een aantal jaren wordt gewerkt met 11 verschillende werkvormen waaraan waarden en doelen zijn gekoppeld. In het jaarverslag worden hieraan de concrete ervaringen en verhalen van de straatpastores toegevoegd. Het resultaat van het werk wordt zo zichtbaar in deze verhalen van de straat. Duidelijk wordt wat het straatpastoraat betekent voor mensen die dak- of thuisloos zijn of die voor hun sociale contacten en gemeenschap zijn aangewezen op de straat.

Werkvormen	Waarden en doelen
1. Er zijn, mensen opzoeken, beschikbaar, aanklampbaar zijn, tijd hebben, waarnemen, aanwezigheid op straat, in diverse opvang, hostel, straatadvocaat	Mensen zien, meeleven, in tel doen zijn, gezien worden, ontmoeten en: ten dienste van werkvormen 2-9
2. Gesprekken in groepen	Toon zetten, sfeer beïnvloeden, nieuwe mensen leren kennen, gebruik maken van vertrouwen dat al in de groep heerst
3. Individuele gesprekken en gesprekjes, waarin pastorale begeleiding, praktische handreikingen, steun, Schrift lezen, gebed, rituelen	Delen, tot verstaan komen, zin zoeken, uithouden, modi vinden, helen, verzoenen, bevestigen, bemoedigen, perspectieven vinden
4. Vieren, eten, genieten	In tel doen zijn, hele mens ontmoeten, moed en kracht ontwikkelen, gezamenlijkheid, erkenning bieden, dankbaarheid richten
5. Huisbezoek, laten ontvangen, te gast zijn	Bevestigen van thuisbasis, gastheer/vrouwrol en regie, vieren van het geluk, bemoedigen, zegenen.
6. Afscheid nemen, begraven, herdenken, rouwen	Waardigheid van ieder mens eerbiedigen, gemeenschap bevorderen, rouwen, verbinden, woorden en gebaren geven aan geloof en hoop.
7. Rituelen, meer zintuigen aanspreken, anders dan alleen tekst.	Hele mens aanspreken en verbinden.
8. Pleit bezorgen, vertegenwoordigen, stem versterken	In tel zijn, gezien worden, tot je recht komen.
9. Verbindingen leggen tussen straat, kerk en samenleving	Bevorderen van verbinding met samenleving, bevestigen van gemeenschap, deelname bevorderen, collegiale steun, relatie straat – kerken – samenleving versterken.
10. Collegiaal contact en afstemming	Ten dienste van doel 1-9
11. Kennis- en deskundigheidsbevordering, overdracht	Ten dienste van doel 1-9

Activiteiten

De activiteiten van de straatpastores zijn in het schema op de vorige pagina aangeduid. In goed overleg met hen draagt het bestuur van de stichting zorg voor de financiering, de rechtspositie, de continuïteit van het werk, de deskundigheidsbevordering en de ontwikkeling van een vrijwilligers- en stagebeleid. Verder richt het bestuur zich op de versterking van de bekendheid van het werk in de omgeving. Steeds worden in een jaarplan prioriteiten vastgelegd, waarbij ook gezocht wordt naar mogelijkheden voor het ontwikkelen van nieuwe activiteiten.

Communicatie

Het bestuur voert een actief beleid om de communicatie te bevorderen met de geloofsgemeenschappen die het werk mede dragen, en met allen die van belangstelling voor het werk blijk geven. Het doel daarvan is tweeledig: enerzijds de mensen van de straat – en daarmee indirect ook het straatpastoraat als zodanig – een gezicht geven in het licht van het Evangelie, en anderzijds de kerken meer zichtbaar te maken onder de mensen op straat.

De commissie fondswerving communiceert gericht met het oog op de versterking van het financiële draagvlak van het Straatpastoraat.

Op verzoek zijn leden van het bestuur en van de commissie fondswerving beschikbaar voor informatie en voorlichting over het werk voor groepen, van welke aard dan ook. Om te bevorderen dat de straatpastores zelf primair beschikbaar zijn voor de mensen waar het om gaat, zijn ook zij, in goed overleg met het bestuur, beperkt inzetbaar voor externe communicatie.

De website www.straatpastor.nl met jaarverslagen en impressies van het werk, en de Facebookpagina spelen een vitale rol in de externe communicatie.

Financieel draagvlak

Voor de financiering van het werk is jaarlijks ruim € 70.000 nodig. Een belangrijk deel daarvan wordt geschonken door de Amersfoortse kerken, diaconieën en caritas-instellingen, protestant en rooms-katholiek, die vanaf het begin bij het straatpastoraat betrokken zijn geweest.

Om het draagvlak te verbreden wordt sinds enkele jaren contact gezocht met andere kerken in Amersfoort, en met kerken in andere gemeenten binnen het werkgebied. Dit beleid is in toenemende mate succesvol.

Om de continuïteit van het werk te kunnen garanderen wordt een beroep gedaan op een aantal fondsen, waarbij regelmatig sprake is van substantiële toezeggingen voor meerdere jaren.

In aanvulling op dit alles wordt in de beleidsplanperiode meer ingezet op het werven van individuele donateurs, waarbij via de website het instrument van de schenkings-overeenkomst onder de aandacht wordt gebracht, en via een formulier wordt gefaciliteerd.

Amersfoort, 2016/2020